

засвідчує неналежний підхід керівництва дирекції до порушників трудової та виробничої дисципліни. Впадає у вічі очевидна суперечність двох фактів. Наприклад, начальнику станції Клесів упродовж минулого року оголошено дві догани, разом з тим на станції Клесів упродовж минулого року навантажено 73 118 вагонів, що становить понад 50 відсотків роботи всієї дирекції.

Порушується і порядок проведення оперативних нарад, оскільки на оперативні наради, на яких розглядаються випадки браку

ДОГАНА – НЕ ЛИШЕ ПОКАРАННЯ, А Й СТИМУЛ

Нещодавно відбулося засідання пленуму дорпрофсожу за участю голів територіальних комітетів профспілки, голів профспілкових комітетів відокремлених підрозділів та представників адміністрації Львівської залізниці. Основним питанням, що розглядалося на пленумі, був стан дотримання законодавства про працю України щодо притягнення працівників до дисциплінарної та матеріальної відповідальності в дирекціях залізничних перевезень.

Профспілка звернула увагу на те, що минулого року було чимало порушень у процедурі притягнення залізничників до дисциплінарної відповідальності.

У своєму виступі **головний правовий інспектор праці Ради профспілки на Львівській залізниці Володимир Шрамко** зазначив, що у 2010 році на залізниці притягнуто до дисциплінарної відповідальності, зокрема, оголошено догану 6484 працівникам і позбавлено премій 20220 працівників. Окрім цього, за порушення трудової дисципліни звільнено 220 працівників:

– У дирекціях залізничних перевезень минулого року оголошено догану 1579 працівникам. За порушення трудової дисципліни звільнено 16 працівників. Позбавлено премій 4196 працівників. У процесі аналізу випадків позбавлення премій, які працівники отримують відповідно до положення про преміювання, встановлено, що в основному комісії приймають рішення про позбавлення премії в повному обсязі, тобто 100%. Однак за порушення можна позбавляти і 50% премії і навіть 25 відсотків.

У Львівській дирекції оголошено догани 349 працівникам та позбавлено премій 1566 працівників, що становить 55,4 % від усіх працівників. У Тернопільській дирекції оголошено догани 82 працівникам, 195 працівників позбавлено премій. У Рівненській дирекції оголошено догани 439 працівникам і 1034 працівники позбавлені премій,

що становить 40 відсотків від усіх працівників. Звільнено за прогули двох працівників, за появу на робочому місці в нетверезому стані – 6 працівників. В Івано-Франківській дирекції оголошено догану 294 працівникам і 718 працівників позбавлено премій. За прогул звільнено двох працівників, за появу на робочому місці в нетверезому стані – трьох осіб. В Ужгородській дирекції оголошено догану 415 працівникам, позбавлено премій 683 працівників. За прогул і за появу на робочому місці в нетверезому стані звільнено 2 працівники.

– Ця статистика засвідчує, що дисциплінарні стягнення застосовані до 5775 працівників дирекцій залізничних перевезень, тобто до 58 відсотків від загальної кількості. Кожна догана обійшлася працівнику дирекції в середньому у 315,8 грн, а кожне зняття премії в середньому 195 грн, у сукупності це 1 млн 345 тис. грн, – говорить Володимир Шрамко. – Щоправда, не можна сказати, що дисциплінарні стягнення застосовувалися несправедливо. Зазвичай догани застосовуються відповідно до чинного законодавства, але є випадки, коли порушувався порядок застосування дисциплінарних стягнень. Зокрема, в дирекціях залізничних перевезень були випадки, коли накази не завдані працівниками юридичного відділу, сектору, відсутні пояснення працівників. В описовій частині наказів в окремих випадках не конкретизовано вину працівника, відсутні дані про вивчення всіх обставин безпосередньої вини працівника, до якого застосовується дисциплінарне стягнення, у зв'язку з чим неможливо встановити законність таких наказів. Наприклад, працівникові станції Чоп оголошено догану за ненадання достовірної інформації. З наказу не зрозуміло, кому і яку

саме інформацію він не надав.

Накази про притягнення до дисциплінарної відповідальності не завжди повідомляються працівникам під розписку, відсутні дати ознайомлення з наказами, що дає право визнати їх незаконними, оскільки пункт 7.6 "Типових правил внутрішнього трудового розпорядку залізниці" визначає термін ознайомлення особи з наказом до 10 днів. До ознайомлення працівника з наказом під розписку або актування про відмову розписатися про ознайомлення з наказом, його не можна вважати таким, що набрав законну силу. Крім того, це порушення призводить до того, що працівникам не в повному обсязі забезпечується право на оскарження цього дисциплінарного стягнення, передбаченого 150 статтею Кодексу законів про працю України.

Значним недоліком в організаційній роботі із притягнення працівників до дисциплінарної відповідальності є те, що на багатьох працівників дирекцій залізниці у 2010 році накладено декілька стягнень. Особливо це стосується начальників станцій. Наприклад, у Рівненській дирекції залізничних перевезень 33 начальникам станцій оголошено 67 доган. Начальнику станції Броди у 2010 році оголошено 7 доган, начальникам станцій Обарів, Любомирськ – по 5 доган, начальникам станцій Олика, Дубно – по 4 догани. В Івано-Франківській дирекції у 2010 році начальнику станції Галич оголошено 4 догани, начальникам станцій Ценків, Ларга, Коломия, Романківці – по 3 догани. Подібні ситуації є у Львівській дирекції: по 2 догани мають начальники станцій Миколаїв, Радехів, Куликів.

Догана – це стягнення, яке застосовується як свідчення негативної оцінки та професійного осуду працівника, носить виховний характер і має на меті попередити працівника про можливість застосування до нього більш суворого дисциплінарного стягнення – звільнення, якщо він і надалі порушуватиме трудову дисципліну. Догану оголошують, щоб спонукати посадову особу належним чином виконувати свої трудові обов'язки. Накладення кількох стягнень призводить до втрати виховного характеру цього засобу впливу. Значна кількість доган

в роботі працівників або порушення трудової дисципліни не запрошуються представники виборних профспілкових органів. Усі ці порушення у підсумку призводять до відміни наказів про притягнення працівників до дисциплінарної відповідальності.

Кожне звернення про звільнення працівника з ініціативи адміністрації розглядала правова інспекція. У результаті у звітному періоді вдалося уникнути випадків, коли профспілкові комітети приймали необґрунтовані рішення, не даючи згоди на звільнення з роботи працівників з ініціативи адміністрації. Впродовж минулого року було 16 подань адміністрації на порушників трудової дисципліни (за прогули і пияцтво) і тільки в одному випадку профком станції Чоп обґрунтовано не дав згоду на звільнення за прогул.

Заохочення працівників також належить до заходів, спрямованих на підвищення трудової дисципліни, але керівництво дирекцій недостатньо приділяє увагу такому виховному фактору, як заохочення, дострокове зняття дисциплінарного стягнення з працівників, які продемонстрували сумлінне ставлення до виконання посадових обов'язків.

Голова дорпрофсожу Андрій Сенишин відзначив, що питання чисельності дисциплінарних стягнень безпосередньо пов'язане із добробутом залізничників і їхніх сімей.

– Середня заробітна плата у січні 2011 року на Львівській залізниці складала 2680 грн, а по дирекціях від 2348 до 2630 гривень, – розповів Андрій Сенишин. – Нині 150-300 гривень

для працівника, які він недоодержав через оголошену догану – це немалі гроші. Зараз розпочнеться виплата "13-ї зарплати". Але її не отримають працівники, які мають догани. Таким чином маємо ситуацію, коли показник середньої заробітної плати був знижений численними дисциплінарними

(Продовження на 7 стор.)